

1907.) — Fran Meško: Na smrt obsojeni. Dramat. slika v 3 dej. (21. jan. 1908.) — Adolf Robida: Daemon Venus. Tri enodejanske slike. (26. marca 1908.) — Fran Meško: Mati. Drama v 3 dej. (19. nov. 1908.) — Fr. G.: Simona. Drama v 5 dej. (16. jan. 1909.) — Ksav. Andrejev: Zaklad. Narodni igrokaz v 3 dej. (26. jan. 1909.) — I. Z. Novak: Strup. Narodna igra v 4 dej. (24. okt. 1909.) — Etbin Kristan: Katon Vranković. Drama v 3 dej. (1. dec. 1909.) — V. F. Jelenc: Erazem Predjamski. Drama v 5 dej. (26. decem. 1909.) — Jakob Špicar: Miklova Zala. Narodna igra v 4 dej. (28. marca 1910.) — Anton Medved: Kacijanar. Tragedija v 5 dej. (1. okt. 1910.) — Sm. Veselko: Šarivari. Burleska v 1 dej. (19. marca 1911.) — Etbin Kristan: Samosvoj. Drama v 5. dej. (25. marca 1911.) — Jakob Špicar: Kralj Matjaž. Narodna pravljica v 3 dej. (12. nov. 1911.) — Anton Pesek: Slepa ljubezen. Igra za mladino v 4 dej. (3. dec. 1911.) — F. V. Jelenc: Vaška romantika. Ljudska igra v 3 dej. (10. dec. 1911.) — F. S. Finžgar: Naša kri. Drama v 4 dej. (2. jan. 1912.) — Rodion: Komedija. Drama v 1 dej. (15. jan. 1912.) — Ivan Cankar: Lepa Vida. Drama v 3 dej. (27. jan. 1912.) — Ant. Funtek: Tekma. Drama v 3 dej. (5. marca 1912.) — Etbin Kristan: Tovarna. Socijalna drama v 4 dej. (16. marca 1912.)

Fr. Govékar.

Prva obrambna razstava. Akademsko ferijalno društvo „Prosveta“ je 15. sept. t. l. otvorilo v Jakopičevem paviljonu prvo obrambno razstavo. Razstava je imela namen, pokazati našo narodno bilanco: kje nazadujemo, kje napredujemo, kje je iskati vzroke našega nazadovanja, koliko storimo mi v svojo obrambo in koliko storijo naši narodni nasprotniki. Različni diagrami, karte in slike so glasno klicali gledalcem: povsod se umikate. V odstotkih smo padli v zadnjih 60-tih letih: na Primorskem za 5:04 (kljub napredovanju pri zadnjem ljudskem štetju), na Štajerskem za 6:43 in najhuje na Kororoškem za -- 8:76. Edino na Kranjskem smo napredovali za 6:26⁰/₀, kar pa nikakor ne odtehta izgube v ostalih slovenskih deželah. Zopet drugi diagrami so povedali vzroke nazadovanja: pomanjkanje slovenskih, obilica utrakvističnih in nemških šol na našem ozemlju in izseljevanje. Na Koroškem n. pr. je padlo število slovenskih šol od 68 na — 3. Utrakvističnih šol imamo Slovenci več kakor vsi ostali avstrijski narodi skupaj. V najlepših letih (od 20.—30. leta) zapuščajo naši ljudje domovino; procentualno padamo Slovenci v tej starosti najnižje pod državno povprečje izmed vseh narodov monarhije. Razstava pa je tudi pokazala, da se množimo bolj kot Nemci in Lahi; če se otresemo potujčevanja, tedaj je naš narodni obstanek zagotovljen, saj smo tudi najzdravejši narod v Avstriji: procentualno doseže največ Slovencev starost 60—70 let. Videli smo na razstavi, kako obširno obrambno literaturo imajo Nemci, pri nas pa je obrambna literatura skoro še — ledina. Poleg fotografij družbenih šol so bile slike mogočnih stavb „Schulvereina“ in „Lege nazionale“. Kdor si je pazno ogledal razstavo je dobil vtisk: veliko smo sicer izgubili, a z delom se da še mnogo rešiti in tudi — novo pridobiti. — Razstava je bila otvorjena tudi v Trstu, dalje v Gorici, Celju in Mariboru. Povsod je bilo zanimanje za razstavo nenavadno živahno, najbolj pa v Trstu. Končni namen obrambnih razstav je ustanovitev „Obrambnega muzeja“ v Ljubljani, ki bo zakladnica za statistika, politika in za vsakega obrambnega delavca.

—e—

